

Minnesanteckningar från det sista mötet i Expertgruppen för Libris samkatalog Onsdagen den 11 november 2009

Närvarande: Harriet Aagaard, Jonas Barck, Pia Bodå, Anders Cato, Bodil Gustavsson, Karin Grönvall (från punkt 8), Jan Gustafsson, Oskar Hammargren, Maria Hedenström, Christer Larsson, Pia Leth (sekr), Eva Norling, Agneta Olsson (ordf), Jette Guldborg Petersen, Gunilla Thunarf Sundkvist, Anna Swärd Bergström

Övriga närvarande: Kristin Olofsson (adj. punkt 10), Angelica Schneider Larsson (adj. punkt 7), Magdalena Svanberg (adj. punkt 11), Anders Söderbäck (adj. punkt 8)

Anmält förhinder: Harriet Aagaard, Eva Arndt Kling, Anders Fåk, Thomas Lindström

1. Dagordningen fastställdes.
2. Föregående minnesanteckningar lades till handlingarna med påpekandet att Bodils namn trillat bort från närvarolistan.
3. Anders rapporterade från **Arbetsgruppen för katalogisering**:
 - a) **Ryska namnformer**. De bibliotek som fått en förfrågan efter förra mötet, om de kan acceptera att ha den mest kända namnformen för ryssar (Tjechov), har inte ändrat uppfattning utan vill behålla den gamla namnformen (Čechov). Enheten för LIBRIS-systemen och databaslicenser har inte haft möjlighet att arbeta med frågan om postöverföring. Därför tillfrågas de berörda biblioteken om de själva kan göra något vid importen från LIBRIS. Svar önskas senast 15 december, eftersom den beslutade förändringen är tänkt att börja gälla från första januari 2010.
 - b) **DIVA-poster**. Frågan är nu löst, då även NB ansluter sig till riktlinjerna.
 - c) Information om hur arbetet med auktoritetsposter kan rationaliseras med söktjänsten **VIAF**. Information ska gå ut till biblioteken. Se bilaga sist i minnesanteckningarna.
 - d) Arbetsgruppen tycker att det behövs regelbundna möten för landets katalogisatörer där information kan ges och frågor diskuteras. Arbetsgruppen föreslår därför ett möte till våren om e-resurser ur alla tänkbara aspekter som KB får arrangera. Expertgruppen godkände förslaget.
 - e) Anders rapporterade att ALA själva står för översättningen av **RDA**.
4. Projektansökningarna diskuterades utifrån det underlag som skickats ut. Pia Bodå och Anna Swärd Bergström var ej med när projektansökningar som berörde deras bibliotek diskuterades.

Att använda LIBRIS öppna infrastruktur

Sökande: Högskolan i Jönköping

KB:s dnr: 57-786-2009

Expertgruppen för LIBRIS samkatalog tillstyrker projektet.

Motivering: Projektet kan komma till användning inom hela högskoleområdet och är väl underbyggt och prioriterat.

Svenska affischer - pilotprojekt för bibliotekssamordning

Sökande: Uppsala universitetsbibliotek

KB:s dnr: 57-787-2009

Expertgruppen rekommenderar att projektet avslås.

Projektet är i och för sig angeläget men uppfattas som för snävt och inte av allmänt intresse. En stor del av projektet gäller uppordnandet av osorterade samlingar och den delen innehåller ingen egentlig utveckling.

OCR-tolkning för indexering av, och sökning i, inskannade dokument

Sökande: Uppsala universitetsbibliotek

KB:s dnr: 57-794-2009

Expertgruppen beslutade att begära in mer information om projektet innan vi kan ta ställning. Det är oklart hur materialet ska in i LIBRIS, och eftersom det är den del som expertgruppen uppfattade som den allra viktigaste, måste den förtydligas. Vi behöver mer information om vilka materialtyper det gäller och påståendet att materialet i huvudsak saknas i LIBRIS behöver underbyggas. Vidare är frågan om bättre sökbarhet oklar, var och hur skall materialet bli sökbart framgår inte.

Förstudie med test och utvärdering av ett fritt bibliotekssystem

Sökande: Världsbiblioteket

KB:s dnr: 57-788-2009

Expertgruppen rekommenderar att projektet avslås.

Koha är ett av flera fritt tillgängliga system och det måste finnas speciella skäl till att just Koha ska stödjas. Dessutom visar erfarenheter från Lunds universitetsbibliotek att det finns brister hos systemet såsom att manualer och dokumentation saknas vilket gör att grupper är tveksam och föreslår avslag.

5. Anders rapporterade om **KB:s förstudie kring Svenska ämnesord**. På KB har det tidigare gjorts en SWOT-analys av Svenska ämnesord. Den tog upp för- och nackdelar med prekoordinering och postkoordinering utan att förorda den ena eller den andra principen. Däremot kom SWOT-analysen fram till att det var bra med kontrollerad vokabulär. Nationalbibliografen vill nu förenkla användningen av Svenska ämnesord och göra det till ett postkoordinerat system. Ett par bibliotek har fått frågor i samband med förstudien. Pia menade att kopplingen till LCSH i sig är en rationalisering och om man kan hitta bättre sätt att mappa SAO och LCSH vore det till stor hjälp för katalogisatorerna. Hon tyckte vidare att det är tveksamt att idag ta fram nya riktlinjer för hur Svenska ämnesord ska användas. Flera på mötet höll med och tyckte att det är bättre att vänta och se vad som händer med LCSH. I arbetet med Dewey ser vi hur oerhört betydelsefullt det är att vi mappat Svenska ämnesord mot LCSH och hur tätt Dewey och LCSH hänger samman och att det är bättre att vänta och se vad som händer internationellt snarare än att göra något på egen hand.
6. Pia rapporterade om sitt och Harriets förslag på **seminarium om Dewey** i förslagsvis februari nästa år. Seminariet ska ha tonvikt på praktiska frågor såsom hylluppställning och sökning i kataloger. Harriet har kontaktat Svensk biblioteksforening som är positiva till ett samarbete, men inga beslut har fattats. Vidare har Harriet kontaktat Deichmanske bibliotek i Oslo och ska också försöka hitta något norskt forskningsbibliotek. Expertgruppen tyckte idén var mycket bra och man föreslog att seminariet också har möjlighet till diskussioner i mindre gruppen (workshops) där

olika förslag kan diskuteras. Jette hör om det finns någon på Malmö högskola som vill medverka, Bodil är också villig att vara med, liksom Eva Norling då Blekinge Tekniska högskola redan nu ställer upp nya böcker enligt Dewey. Några från Göteborg har gjort studiebesök i Norge och kan också förmedla erfarenheter därifrån. Harriet och Pia arbetar vidare med seminariet. Eva föreslog att vi går ut på Deweys nätverk.

7. **LIBRIS som lokal OPAC.** Angelica Schneider-Larsson var adjungerad till denna punkt. Angelica presenterade vad man gjort hittills. Stor entusiasm råder och man har på kort tid hunnit med en hel del. Enkäter ska precis ut till bibliotekschefer och lite senare till systembibliotekarier. Expertgruppen har fått ta del av förslaget till enkät. Projektet har en blogg, den som vill följa arbetet kan ta kontakt med projektledaren för att få tillgång till bloggen. Den nya expertgruppen bör bli referensgrupp för projektet. En ppt bifogas
8. Anders Söderbäck rapporterade om Unified Resource Management (**URM**), Ex Libris nya system. URM är en ny modell för nästa generations bibliotekssystem, där Primo ingår som en del. Anders menade att man bör bevaka utvecklingen redan nu även om det inte ska vara klart förrän 2012.
9. Eva rapporterade att **Öppna bibliotek** nu är klart att använda för de bibliotek som vill. Det fungerar tyvärr inte för LIBRIS eftersom det bygger på att användarna har egna konton och så fungerar inte LIBRIS. Norge och Finland är intresserade. Vi tyckte att det är viktigt att nästa expertgrupp fortsätter detta samarbete.
10. Kristin Olofsson presenterade arbetet med **SwePub** som ska lanseras den 26 november i samband med Mötesplats Open Access 2009. Man lanserar en söktjänst och en nationell nod där SwePub-datat kan hämtas av alla intresserade. Statistikdelen, som av lärosätena anses så viktig, ingår inte i projektet eftersom det finns så många problem med datat i SwePub. Till exempel har vissa lärosäten material sedan tio år tillbaka och andra först nu och det är omöjligt att ta ut en rättvis statistik med ett sådant underlag, utan väldigt mycket extra arbete. Man hoppas få med citeringar från Web of Science, citeringar från Scopus och Google Scholar är däremot inte aktuella nu. Men kontakter har tagits med Google Scholar som har visat stort intresse av indexera SwePub-datat. En ppt bifogas.
11. Magdalena rapporterade från **Dewey-projektet**. Projektet löper på bra, vårt beslut att göra en blandad översättning är hon mycket glad över då det ibland är svårt och nästan meningslöst att översätta långt ner i strukturen. Just nu har en enkät om utbildningsbehovet gått ut, 23 bibliotek har svarat. Av dessa är det sju bibliotek som vill gå över till Dewey så snart som möjligt, innan KB går över i januari 2011, elva bibliotek tänker sig att gå över i samband med KB:s övergång och fem har ännu inte bestämt tidpunkt för övergången. Intresset för utbildningen är stort. Enligt intresseanmälan från de bibliotek som besvarat enkäten bör drygt 600 personer ha den kortare utbildningen och drygt 100 den längre. Siffrorna ligger lite högre än vad som beräknats i Katalogutredningen särskilt vad gäller den längre utbildningen. Men utbildningen kan läggas upp på olika sätt tyckte mötet. Den kan ske över webben och genom att de som gått utbildningen i sin tur lär upp kolleger. Mötet menade att den nya expertgruppen bör bli referensgrupp eller utse referensgrupp för projektet.

Agneta påminde om Miriam Nauris vädjan från förra minnesanteckningarna om att de större biblioteken hjälper till med Dewey-klassningar. Biblioteken måste få veta vad som behövs mer konkret. Detta måste diskuteras närmare med berörda bibliotek.

Borttaget: behöver diskuteras mer.

12. Maria rapporterade att läget för **WorldCat** fortfarande är låst, bollen ligger hos OCLC.
13. Agneta tacka expertgruppen för dess arbete och tog upp några viktiga frågor som expertgruppen arbetat med. Den viktigaste är naturligtvis övergången till Dewey där arbetet redan är i full gång med Magdalena som projektledare. Projektet LIBRIS som lokal OPAC är också en viktig fråga som expertgruppen initierat. Expertgruppen har också hållit i flera uppskattade konferenser till exempel de om Dewey och Semantiska webben för att nämna några.
14. Gunilla Herdenberg tackade också expertgruppen för dess arbete.

VIAF och ändringar i praxis för auktoritetsarbetet

2009-11-11

VIAF (Virtual International Authority File) är en ny källa för auktoritetsarbete när det gäller personnamn. VIAF är en gemensam söktjänst som finns fritt tillgänglig på nätet, den innehåller auktoritetsposter från många nationalbibliotek över hela världen. Därför föreslås en del förändringar och rationaliseringar vad gäller auktoritetsarbetet i LIBRIS.

- VIAF är den källa som i första hand ska användas.
- När VIAF anges som källa gör vi enligt exemplen nedan:
 - 670 #a VIAF (om alla namnformerna eller majoriteten av namnformerna är desamma för alla biblioteken i VIAF).
 - 670 #a Deutsche Nationalbibliothek i VIAF (om namnformen skiljer sig åt och den nationella namnformen, i detta fall den tyska, valts).
 - 670 #a LC i VIAF (om det finns olika namnformer i VIAF och LC:s namnform valts).I de fall man behöver klargöra källans namnform skriver man ut namnformen i 670: #a LC #b (namnformen)
- Vi ska inte längre ange LC:s namnform och id-nummer i 700-fält i auktoritetsposten. I VIAF skapas ett unikt id för de sammanlänkade auktoritetsposterna för en person. Detta id behöver vi inte ange i auktoritetsposten. I och med detta upphör vi med att ange LC:s namnform och id-nummer i 700-fält i auktoritetsposten.
- Beslut att i fortsättningen förkorta LC Authorities till enbart LC.

Vad är VIAF.

VIAF började som ett samarbete mellan det tyska nationalbiblioteket och Library of Congress med OCLC som systemutvecklare. I projektet länkas inte bara auktoritetsposterna samman utan alla de bibliografiska posterna som är knutna till respektive auktoritetspost, vilket gör VIAF till en mycket säker källa. Idag deltar 13 länder i samarbetet och fler står på kö. VIAF utvecklar hela tiden sina sökfunktioner. De skickar också ut problem och fel som de upptäcker vilket gör att vi får en chans att rätta till våra poster, vilket kan behövas! VIAF innehåller

enbart personnamn och inga andra typer av auktoritetsposter än så länge. Läs mer på <http://viaf.org/>